

РЕШЕНИЕ

№ 1184

гр. Велико Търново, 15.10.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ВЕЛИКО ТЪРНОВО, XVII СЪСТАВ в публично заседание на шестнадесети септември, през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: АННА ДИМОВА

при участието на секретаря МАЯ К. ТРИФОНОВА
в присъствието на прокурора Цанко Ганчев Цанев (РП-Велико Търново)
като разглежда докладваното от АННА ДИМОВА Гражданско дело №
20214110100881 по описа за 2021 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството по делото е по чл. 26, ал. 1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди.

Производството по делото е образувано по предявен от ЕТ „В. – С. В.“ против Прокуратура на Република България иск с правно основание чл. 26, ал. 1 ЗОДОВ. В исковата молба ищецът развива съображения, че ДП № ЗМ-422/2006 година на РУ – Велико Търново при ОД МВР Велико Търново, пр. преписка № 1204/2006 година на ВТРП, образувано за кражба в особено големи размери над 50 000 лева от склад, стопанисван от ЕТ „В. – С. В.“, в складова база на ул. „Магистрална“ № 9 в град Велико Търново, към настоящия момент продължава повече от 14 години. Посочва, че същото се води срещу неизвестен извършител и е спряно на 13.07.2006 година, за което ЕТ „В. – С. В.“ не е уведомен по никакъв начин, за да се възползва от възможността да обжалва това действие, с което е нарушено правото му защита и достъп до съд. Твърди, че в резултат на това за търговеца е възникнала несигурност в процеса на взимане на решения при управлението на фирмата, трудности и смущения в управлението, както и невъзможност да обслужва банков кредит – овърдрафт от 2003 година. Направено е искане на основание чл. 26, ал. 1 ЗОДОВ Прокуратура на Република България да бъде

осъдена да заплати на ЕТ „В. – С. В.“ обезщетение за претърпените от търговеца неимуществени вреди в размер на 15 000.00 лева, ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба до окончателното изплащане на сумата. Претендира да му бъдат присъдени направените от него разноски по делото.

В срока по чл. 131 ГПК е постъпил отговор на исковата молба. Представителят на Районна прокуратура – Велико Търново развива съображения, че предявеният по делото иск е процесуално недопустим, а по същество – неоснователен и недоказан. Посочва, че Прокуратурата не следва да носи отговорност за това, че оперативно издирвателните мероприятия не са довели до установяване на извършителя. Освен това навежда доводи, че липсват каквито и да е данни за проявена активност от страна на ищеца по досъдебното производство. Липсват и каквито и да е доказателства за претърпени морални вреди, пряка и непосредствена последица от бавно разследване. Твърди, че предявеният иск е недоказан и по размер, а претендираната сума за претърпените от ищеца неимуществени вреди е изключително завишена и несъобразена с принципа за справедливост, визиран в разпоредбата на чл. 52 ЗЗД.

Съдът, като взе предвид становищата на страните и представените по делото доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

От Приложеното по делото ДП № 3М – 422/2006 година по описа на РУ – Велико Търново в ОД на МВР – Велико Търново, пр. пр. № 1204/2006 година на ВТРП се установява, че същото е образувано за това, че за времето от 17.00 часа на 18.04.2006 година до 08.00 часа на 19.04.2006 година неизвестен извършител в град Велико Търново, ул. „Магистрална“ № 9, складова база „Велтед“ от склад на ЕТ „В.“ е разбил метална решетка и прозорец, и извършил кражба на 2000 стека цигари различни марки, 29 броя ваучери и 450 лева – престъпление по чл. 195, ал. 1 НК. Във връзка с образуваното досъдебно производство на 19.04.2006 година е извършен оглед на местопроизшествие, за който е съставен протокол и са направени фотоснимки /Албум за посетено местопроизшествие/. На същата дата – 19.04.2006 година са проведени разпити на свидетели – *. На 20.04.2016 година е проведен разпит на *. С постановление от 08.05.2006 година на ВТРП е спряно наказателното производство по Дознание № 3М-422/2006 година на РПУ – Велико Търново, пр. пр. № 1204/2006 година на ВТРП поради неустановяване на извършителя и е върнато на разследващия орган за продължаване на издирването, като същото е възобновено с Постановление за възобновяване на наказателното производство от 10.05.2006 година на ВТРП. На същата дата – 10.05.2006 година са извършени претърсвания в жилища, за които са съставени съответните протоколи и са снети обяснения от *, а на следващия ден – 11.05.2006 година е извършена проверка в помещение без съгласието на собственика или обитателя или в тяхно отсъствие, като и при трите извършени действия по разследването не са намерени вещи, предмет на престъпление. С постановление от

13.07.2006 година на ВТРП е спряно наказателното производство по Дознание № ЗМ-422/2006 година на РПУ – Велико Търново, пр. пр. № 1204/2006 година на ВТРП. Видно от Молба, вх. № 173900-5900 от 14.04.2020 година на РУ – Велико Търново при ОД на МВР – Велико Търново С. С. В. е депозирал искане за извършване на действия по разследването. С постановление от 08.06.2021 година на ВТРП наказателното производство е възобновено и същото е прекратено поради изтичане на предвидената в закона давност. Постановлението е обжалвано, но с Определение № 415 от 15.07.2021 година по ЧНД № 865/2021 година на ВТРС, жалбата е оставена без разглеждане.

В съдебно заседание на 09.06.2021 година са събрани гласни доказателства. Свидетелката П.С. С. заявява, че е запозната с ДП № ЗМ 422/2006г., като посочва, че е образувано за кражба на цигари, ваучери и парична сума от склад на ул. „Магистрална“ 9, стопанисван от ЕТ „В.“. От това, което са си говорили в къщи знае, че не са открити отпечатъци в склада дори и на работниците. Заявява, че поради тежкото заболяване на баща ѝ, той ѝ изготвил генерално пълномощно, като в края на 2017г. подала молба до ВТРП да ѝ представят номерата на досъдебните производства за няколко кражби в периода 2003-2006 година, като по това досъдебно производство кражбата е най-голяма като финансов резултат. Посочва, че обсъдили с баща си, че трябва да се пусне молба към полицията, за да видят какви действия са предприети по него, като първата молба, която написала била в началото на 2019 година, а втората - по време на карантината 2020 година. Знае, че за периода от 2006 до 2008 година баща ѝ е уведомяван устно за действията по разследването, а от 2008 до 2017 година, когато тя подала молба, не е искано от страна на баща ѝ извършване на действия по досъдебното производство. Заявява, че никой не е ходил на място с искане да се запознае с досъдебното производство, като за периода 2006 до 2016 година баща ѝ не е викан за разпит или за извършване на други действия по досъдебното производство. Посочва, че след кражбата, която е на рождената дата на брат ѝ - 18.04., в следствие като разбрал, 3 дни не бил в добро състояние. Обективно погледнато спрямо размера на кражбата и финансовите последици, бил много притеснен и го тресяло. Заявява, че от 2003 година бил прехвърлен кредит от Пощенска банка към Алианц и това са оборотни средства, които били за търговския му оборот. Посочва, че тогавашният директор на полицията, лично той в среща в неговия кабинет, му е обяснил, че няма как да се установи кой е извършителя на кражбата, защото нямало открити пръстови отпечатъци. Заявява, че родителите ѝ в следствие са имали предположение кои са заподозрените лица, но не са уведомявали органите по разследването.

В проведеното на 08.07.2021 година съдебно заседание свидетелката Ц. С. В. посочва, че имали два склада, един - в Бирената фабрика, а другият - в складовете на "Млякото", като и в двата се продавали цигари и алкохол. Заявява, че една сутрин се обадили, че в склада на на ул. "Мармарлийска", ги няма цигарите. Посочва, че тя и П.

/един от работниците/ отишли да видят какво става и наистина ги нямало, поради което извикали полиция. Дошли полицаите и видели, че отзад има малък прозорец, който бил разбит. После започнали да търсят отпечатащи, но не могли да намерят нищо. Заявява, че след това я извикали веднъж в полицията, дала обяснения и повече не са я викали. Мисли, че съпругът ѝ изобщо не са го викали. Посочва, че от разследващите като ходели, са се интересували какво става, но други искания по разследването не са имали, като не са имали и подозрения за вероятен извършител. Заявява, че не били малко полицейските служители, които отишли на място. Заявява, че мъжът ѝ е с високо кръвно и с диабет, и всички тези неща излезли наяве.

От така установената фактическа обстановка съдът прави следните правни изводи:

Предявен е иск с правно основание чл. 26 ЗОДОВ за присъждане на обезщетение за неимуществени вреди, поради нарушаване на разумния срок за разглеждане /разследване/ на наказателно производство.

Неоснователно в тази насока се явява възражението на представителя на ВТРП, за недопустимост на настоящото производство, предвид прекратяването на наказателното производство с Постановление от 08.06.2021 година. В тази връзка разпоредбата на чл. 8, ал. 2 ЗОДОВ изрично посочва, че гражданите и юридическите лица могат да предявят иск по чл. 26 ЗОДОВ по приключени производства, само когато е изчерпана административната процедура за обезщетение за вреди по реда на глава трета „а“ ЗСВ, по която няма постигнато споразумение, т.е. ищецът разполага с правото на иск без провеждане на административната процедура по ЗСВ, когато към датата на подаване на исковата молба наказателното производство не е приключило. Такъв е и настоящият случай, тъй като исковата молба е подадена на 18.03.2021 година, а постановлението за прекратяване на наказателното производство е от 08.06.2021 година. Нещо повече, по делото липсват данни дали същото е влязло в сила – дали е съобщено на пострадалото лице, кога, обжалвано ли е и т.н.

Освен това неоснователно се явява и възражението на ответната страна, че ищецът не е надлежно легитимиран да води иска. Процесуалната му легитимация не следва от наличието на формалното качество на страна в наказателния процес /обвиняем, пострадал, ошетен и т.н./, а от твърденията му за претърпени вреди от нарушено право на разглеждане и решаване на делото в разумен срок. Въпрос по съществото на спора е дали ищецът е включен в персоналният обхват на специалния деликт по чл. 26 ЗОДОВ. Съгласно посочената правна норма Държавата отговаря за вредите, причинени на граждани и на юридически лица от нарушение на правото на разглеждане и решаване на делото в разумен срок, съгласно чл. 6, § 1 КЗПЧОС. Следователно носител на правото на иск по чл. 26 ЗОДОВ е всеки правен субект,

чийто права са засегнати пряко от конкретно, в конкретния случай, наказателно производство. Безспорно лицето, от чието владение са отнети вещите, предмет на престъплението, за което е образувано наказателното производство, има интерес същото да се разгледа и реши в разумен срок. Няма спор по делото, че предметът на престъплението е бил собственост на ЕТ „В. – С. В.“, представлявано С. С. В. Това обстоятелството се установява и от приложените документи по досъдебното производство. Безпротиворечиво както в теорията, така в константната съдебна практика се приема, че търговското качество се наслагва върху правосубектността на физическото лице. В тази връзка следва да се има предвид, че ищецът С. С. В., макар и да е регистриран като едноличен търговец под името “В. – С. В.”, не е юридическо лице. Същите са посочени в разпоредбата на чл. 64 ТЗ. Ищецът е физическо лице и е регистриран като едноличен търговец със съответната фирма, като извършва търговска дейност под това име. В този смисъл са например Решение № 197 от 19.02.1997 година по гр. д. № 250/1995 година на V г. о. на ВКС и Определение № 565 от 05.10.2009 година по Ч.т.д. № 565/2009 година на II т.о. на ВКС. Освен това недопустимо е регистрираният като едноличен търговец да бъде поставян в положение да претендира неимуществените си вреди и евентуалните имуществени такива в различни качества от едно и също посегателство. В случая по делото, както бе посочено по-горе безспорно е установено, че вещите предмет на престъплението, за което е било образувано процесното наказателно производство, са били собственост на ЕТ „В. – С. В.“. Следователно С.С. В., в качеството му на ЕТ „В. – С. В.“ е активно легитимиран да предяви иск по чл. 26 ЗОДОВ.

За уважаването на така предявения иск, в тежест на ищеца, в условията на пълно и главно доказване, е да установи наличие на отклонение от разумния срок за разглеждане и решаване на посоченото досъдебно производство, както и че е претърпял неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от действията на Прокуратурата на Република България, в какво се изразяват същите, както и размера им. От своя страна преценката за спазване на разумния срок за разглеждане и решаване на производството се основава на примерно изброените критерии в чл. 26, ал. 2 ЗОДОВ, които са легално въведени стандарти, установени в практиката на ЕСПЧ - общата продължителност и предмета на производството, неговата фактическа и правна сложност, поведените на страните и техните процесуални представители, поведените на останалите участници в процеса и на компетентните органи, както и други факти, които имат значение за правилното решаване на спора.

В случая по делото от събраните по делото доказателства безспорно се установява, че е нарушено правото на ищеца на разглеждане и решаване на досъдебното производство в разумен срок. Същото е образувано на 20.04.2006 година

за престъпление по чл. 195, ал. 1, т. 3, вр. чл. 194, ал. 1 НК. Видно от материалите по досъдебното производство всички действия по разследването – оглед, разпити и претърсвания, са извършени в периода от образуването му до 13.07.2006 година, когато е спряно наказателното производство и делото е изпратено на разследващите органи за продължаване на оперативно-издирвателните мероприятия. Освен това по делото няма данни пострадалият да е бил уведомен за спирането или въобще да са му връчвани каквито и да е призовки и съобщения. След спирането му на 13.07.2006 година, наказателното производство е възобновено едва на 08.06.2021 година, за да бъде прекратено с постановление от същата дата, т.е. близо 15 години по наказателното производство не са извършвани абсолютно никакви действия по разследването. Предвид изложеното настоящият съдебен състав приема, че наказателното производство е продължило повече от разумния срок и причината за това е основно в поведението на правозащитните органи, които законът задължава служебно да вземат мерки за разкриване на обективната истина, като бездействието на компетентните органи прави ирелевантна фактическата или правна сложност на делото. В тази връзка прокуратурата не е направила необходимото, за да обезпечи ритмичното и своевременно извършване на необходимите следствени действия по него, в нарушение на правомощията ѝ по ръководство и надзор върху разследването, съгласно чл. 196 НПК.

На следващо място обаче, следва да бъде отчетено и поведението на пострадалия, доколкото по делото не се установява същият да е правил искания пред разследващите органи да вземат мерки за срочно провеждане на производството. От показанията на разпитаните по делото свидетели – съпругата и дъщерята на С. В., се установява единствено, че той получавал устна информация от полицаите за хода на разследването, но ръководно – решаващият орган в хода на досъдебното производство е прокурорът. По делото липсват данни пострадалият да е предприемал каквито и да е действия до Прокуратурата нито писмено, нито устно, че разследването неоправдано се забавя. Обстоятелството, че производството е било спряно до разкриване на извършителя на деянието също следва да бъде взето предвид, но очевидно и в периода, в който е било спряно пострадалият не е имал активно поведение и същият се е бил дезинтересирал за хода на разследването. Действително липсват данни по делото пострадалият да е бил уведомен за спирането, но следва да бъде съобразено, че наказателното производство се движи служебно от прокурора в досъдебната си фаза и че не може да се приеме, че пострадалият допринася за увреждането си поради това, че не се е интересувал от делото. Поведението му обаче е индикатор за това до каква степен това производство е имало значение в личностната му сфера. В този смисъл съдът, в настоящия му състав приема, че както държавните органи противоправно са бездействали, не са уведомявали пострадалия за постановените в производството актове, така и че след спирането на производството ищецът се е заинтересувал от

резултатите от него едва през 2020 г. – т.е. след близо 14 години. Още повече, че самата свидетелката П. С. С. заявява, че тя, като пълномощник на своя баща, е започнала да пише всички жалби и молби, въпреки че баща ѝ е бил на мнение, че няма смисъл, т.е. активното поведение не е изхождало от ищеца. От това може да бъде направен обоснован извод, че резултатът от производството не е бил от съществено значение в неговия живот.

На следващо място настоящият съдебен състав приема, че от събраните по делото гласни доказателства безспорно се установява, че ищецът е претърпял неимуществени вреди от бездействието на разследващите органи и прокуратурата. Безспорно такива се търпят от пострадалия при всички случаи, когато разследването продължава необосновано дълго. В случая по делото обаче, същите не се отличават с особен интензитет. Свидетелката П. С. посочва, че баща ѝ не бил в добро състояние, бил много притеснен и го тресяло и се притеснявал за финансовите последици, тъй като имал кредит в Алианц. Свидетелката Ц. В. пък заявява единствено, че мъжът ѝ е с високо кръвно и с диабет, и всички тези неща излезли наяве. В този смисъл съдът приема, че негативните му емоционални преживявания от забавянето не могат да бъдат считани за твърде интензивни. С оглед гореизложеното и предвид разпоредбата на чл. 52 ЗЗД, настоящият съдебен състав приема, че обезщетението за претърпени неимуществени вреди за сумата в размер на 1 000.00 лева се явява справедливо. За разлика до пълния претендиран размер на обезщетението съдът намира за прекомерно. В тази връзка съдът съобрази, че по реда на чл. 26 ЗОДОВ подлежат на обезщетяване само вредите, които са пряка и непосредствена последица от неразумно бавните действия на правозащитните органи, но не и самите вредите от престъплението и от неразкриването на извършителите му /Решение № 320 от 27.12.2016 година по гр.д. № 2403/2015 година на IV г.о на ВКС/, поради което обезщетяването по този ред не следва да води до източник за неоснователно обогатяване на пострадалия от престъплението. По делото липсват каквито и да е други доказателства, както писмени, така и гласни за претърпени от ищеца конкретни неимуществени вреди, които да са пряка и непосредствена последица от неразумно бавните действия на правозащитните органи.

Предвид всичко изложено по-горе, настоящият съдебен състав приема, че предявеният по делото иск с правно основание чл. 26 ЗОДОВ се явява основателен и доказан за сумата в размер на 1 000.00 лева, поради което и като такъв следва да бъде уважен в тази му част. В останалата част, за разликата от уважената част до пълния предявен размер от 15 000.00 лева, която разлика е в размер на 14 000.00 лева, искът се явява неоснователен и недоказан, поради което и като такъв следва да бъде отхвърлен в тези му част.

При този изход на спора и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК Прокуратура на

Република България следва да бъде осъдена да заплати на ищеца сумата в размер на 56.00 лева, представляваща направените от него разноски по делото, съразмерно с уважената част от иска.

Водим от горното, Районен съд – Велико Търново

РЕШИ:

ОСЪЖДА ПРОКУРАТУРА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ – град София, бул. "Витоша" № 2 да заплати на **С.С.В.,** с ЕГН *****, в качеството му на ЕТ „В. – С. В.“ **сумата в размер на 1 000.00 лв. /хиляда лева/**, представляваща обезщетение за претърпени от него неимуществени вреди в резултат от нарушаване правото му на разглеждане и решаване в разумен срок на наказателното производство по досъдебно производство № ЗМ-422/2006 година по описа на РУ – Велико Търново в ОД на МВР – Велико Търново, пр. пр. № 1204/2006 година на Районна прокуратура – Велико Търново, ведно със законната лихва върху тази сума, считано от датата на подаване на исковата молба - 18.03.2021 година до окончателното ѝ изплащане.

ОТХВЪРЛЯ предявения от **С.С.В.,** с ЕГН *****, в качеството му на ЕТ „В. – С. В.“ срещу **ПРОКУРАТУРА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ** – град София, бул. „Витоша“ № 2 иск с правно основание чл. чл. 26, ал. 1 ЗОДОВ, за претърпени от него неимуществени вреди в резултат от нарушаване правото му на разглеждане и решаване в разумен срок на наказателното производство по досъдебно производство № ЗМ-422/2006 година по описа на РУ – Велико Търново в ОД на МВР – Велико Търново, пр. пр. № 1204/2006 година на Районна прокуратура – Велико Търново, за разликата от 1000.00 лева до пълния претендиран размер от 15 000.00 лева, която разлика е в размер на 14 000.00 лева, като неоснователен и недоказан.

ОСЪЖДА ПРОКУРАТУРА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ – град София, бул. "Витоша" № 2 да заплати на **С.С.В.,** с ЕГН *****, в качеството му на ЕТ „В. – С. В.“ **сумата в размер на 56.00 лв. /петдесет и шест лева/**, представляваща направените по делото съдебни разноски съразмерно с уважената част на иска.

Препис от решението да се връчи на страните.

Решението подлежи на обжалване пред Окръжен съд – Велико Търново в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Районен съд – Велико Търново: _____